

157/2019

Év

2019

Védett tulajdonság:

Nemi identitás

Szexuális irányultság

Diszkrimináció területe

Egyéb

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A kérelmezők – köztük a közérdekű igényérvényesítő – az LMBTQI személyek érdekvédelmével és az őket érintő kérdésekkel foglalkozó szervezetek azt sérelmezték, hogy az eljárás alá vont önkormányzat a honlapjaikat a számítógépes hálózatából nem teszi elérhetővé. A honlapok felkeresése esetén a felhasználók a következő hibaüzenetet kapják: „Az oldal elérése az önkormányzat hálózatából korlátozott. CATEGORY: Enhanced_Gay_or_Lesbian_or_Bisexual_Interest REASON: BY_PRE_DEFINED”. Álláspontjuk szerint az eljárás alá vont ezzel a magatartásával szexuális irányultságon és nemi identitáson alapuló hátrányos megkülönböztetést valósított meg.

A kérelmezők utaltak arra is, hogy az önkormányzat hálózatából a nem LMBTQI civil szervezetek, így általános emberi jogi szervezetek, romák jogaival, nők, illetve fogyatékos személyek jogaival foglalkozó szervezetek honlapjai elérhetőek.

A védett tulajdonsággal összefüggésben pedig arra hivatkoztak, hogy mint jogi személyek nem rendelkeznek ugyan védett tulajdonsággal, azonban az általuk képviselt LMBTQI személyek, csoportok igen; ezen csoportok, személyek védett tulajdonsága az átsugárzó diszkrimináció miatt megalapozza a kérelmet.

A hátrány körében a kérelmezők azt adták elő, hogy a hivatkozott oldalak elérhetetlensége számukra, valamint valamennyi LMBTQI személy számára is sérelmet okoz.

Összehasonlítható helyzetben lévő csoportként a kérelmezők a más társadalmi csoportokhoz, más védett tulajdonsággal bíró kisebbségi csoportokhoz tartozókat, illetve a szexuális irányultság és nemi identitás szerint a többséghez tartozó személyeket, csoportokat, valamint az ezen csoportok érdekeinek érvényesítését, érdekképviselését ellátó szervezeteket jelölték meg.

A hatóság az ügyben azt állapította meg, hogy a kérelmezők oldalai a hangsúlyos meleg, leszbikus és biszexuális tartalmuk miatt nem elérhetők az eljárás alá vont hálózatában, tehát a kérelmezők, valamint a személyek pontosan meg nem határozható nagyobb csoportjának szexuális irányultsága, nemi identitása és a tiltás között okozati összefüggés áll fenn.

A hatóság, miután megállapította, hogy az okozati összefüggés fennáll, azt vizsgálta, hogy az eljárás alá vont a rá irányadó szabályok szerint kimentette-e magát. A kimentési bizonyítás tekintetében a hatóság az Ebktv. 7. § (2) bekezdés b) pontja szerinti észszerűségi tesztet alkalmazta, tehát azt vizsgálta, hogy a különbségtételnek van-e a tárgyilagos mérlegelés szerint észszerű indoka.

Az önkormányzat arra hivatkozott, hogy a munkavállalói számára kizárólag a munkavégzéssel összefüggésben álló, az ahhoz szükséges weboldalak látogatását teszi lehetővé, a kérelmezők honlapjai által tartalmazott információk pedig nem szükségesek a munkavégzéshez. Hivatkozott ugyanakkor arra is, hogy önként vállalta és hajtja végre az esélyegyenlőségi programját, önálló munkakörben esélyegyenlőségi munkatársat alkalmaz, esélyegyenlőségi programja keretében a szexuális és nemi kisebbségi közösségekről szóló fejezetek kidolgozása során az LMBTQI szervezeteket tömörítő szövetséggel és tagszervezeteivel együttműködött, illetve, hogy kötelező feladatként két évente megújított esélyegyenlőségi tervet készít. Azzal kapcsolatban, hogy kiterjedt esélyegyenlőségi tevékenysége ellenére miért nincs szükségük az LMBTQI közösséggel kapcsolatos információkra, arra hivatkozott, hogy a program működtetését egy önkormányzati cég végzi, amely önálló jogi entitás. Ez a cég foglalkozik az esélyegyenlőségi kérdésekkel, illetve, hogy az alkalmazott esélyegyenlőségi munkatársnak van hozzáférése a kérelmezők honlapjaihoz, számára azok nincsenek tiltva.

A hatóság ezt az érvelést nem fogadta el. Az önkormányzatnál ugyanis más kisebbségek esélyegyenlőségével, érdekvédelmével foglalkozó szervezetek, így például a roma kisebbség, a nők, a fogyatékossgal élők szervezeteinek honlapjai nincsenek letiltva, ami azt jelenti, hogy az ő esélyegyenlőségi kérdéseikkel az önkormányzat munkavállalói munkavégzésük során foglalkozhatnak, a honlapokhoz hozzáférhetnek, azok e szerint az érvelés szerint szükségesek a munkavégzésükhöz. Arra pedig az önkormányzat nem hivatkozott, hogy az esélyegyenlőségi kérdések közül kizárólag az LMBTQI kisebbség ügye lenne az önkormányzat cégéhez utalva.

Nem fogadta el a hatóság észszerű indoknak az önkormányzat hivatkozását azért sem, mert az általa alkalmazott, hozzávetőleg 170 kategóriát tartalmazó webfilterlista tanúsága szerint az „Enhanced_Gay_or_Lesbian_or_Bisexual_Interest” kategórián kívül olyan kategóriák vannak blokkolva, amelyek teljesen nyilvánvalóan szabadidős tevékenységekkel kapcsolatosak, kifejezetten szexuális tartalmúak, a jog és jogtalanság határán állnak, vagy egyenesen jogellenes tartalmakat közvetítenek. Más szabadidős tevékenységekkel kapcsolatos oldalak ugyanakkor kifejezetten engedélyezettek, csakúgy, mint számos közösségi oldal is. A webfilterlista tartalmából egyértelműen az a következtetés vonható le, hogy a munkavállalók számára számtalan olyan tartalom elérése engedélyezett az eljárás alá vont informatikai rendszeréből, amely teljesen nyilvánvalóan nem kapcsolódik munkavégzéshez. Így például engedélyezett tartalmak a szórakoztató videók és az internetes aukciók. Ugyanakkor a tiltott kategóriák köre alapján az állapítható meg, hogy a meleg, lesbikus, biszexuális tartalmakat kifejezetten a nem munkahelyre való, káros, deviáns, akár jogellenes tartalmakkal összefüggő kategóriákkal tartja összetartozónak az eljárás alá vont, mint például az adathalászat vagy az erőszak. A hatóság meglátása szerint ez különösen aggályos, az LMBTQI civil szervezetekre, illetve természetes személyekre nézve rendkívül megalázó. Köztudomású tény, hogy a szexuális kisebbségek gyakran esnek áldozatul hátrányos megkülönböztetésnek, ők az egyik, a társadalmi szintű előítéleteknek leginkább kitett csoport. Ennek ismeretében értékelendő, hogy az önkormányzat a kérelmezők honlapjait, illetve magát a hangsúlyos meleg, lesbikus, biszexuális tartalmat a deviáns témákat tartalmazó kategóriákkal együtt tiltja, jelentős mértékben ráerősítve, mintegy jóváhagyva ezzel a már meglévő társadalmi előítéletet.

A fentiekén túlmenően a munkavállalók munkavégzésére való hivatkozás azért sem állja meg a helyét, mert az önkormányzat informatikai rendszerét nem kizárólag a munkavállalók, hanem az önkormányzat választott képviselői is használják. A kérelmezők által biztosított információk tehát számukra sem elérhetőek a képviselői tevékenységük ellátása során.

Az önkormányzat hivatkozott arra is, hogy nem állítható egyértelműen, hogy a szűrési beállítás az LGBTQI közösség civil szervezeteinek honlapjait célozza. A hatóság ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy a hátrányos megkülönböztetés megvalósulásához nem szükséges az, hogy az azt megvalósító magatartás, intézkedés célzatos legyen. A diszkrimináció kifejezett szándék, illetve célzat nélkül is megvalósulhat.

Fentiekre tekintettel a hatóság a kérelmezők kérelmének helyt adott, és megállapította, hogy az eljárás alá vont önkormányzat megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, amely közvetlen hátrányos megkülönböztetés formájában valósult meg.

A hatóság az ügyben elrendelte a jogsértő állapot megszüntetését, megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, a jövőbeni hasonló jogsértések megelőzése érdekében pedig elrendelte a végleges határozatának – a jogsértő közérdekből nyilvános adatainak kivételével – személyazonosításra alkalmatlan módon, 30 napra történő, közérdekből nyilvános közzétételét a hatóság, és az önkormányzat honlapján, valamint egymillió forint bírságot szabott ki.

Az eljárás alá vont önkormányzat a határozattal szemben közigazgatási pert kezdeményezett, a perben azonban a keresetétől elállt, így a hatóság határozata véglegessé vált. Az önkormányzat a kötelezettségeinek eleget tett.